

1. Identifikace látky nebo přípravku a společnosti nebo podniku

Identifikace látky nebo přípravku:

Chemický název látky: odpadá

Obchodní název látky nebo přípravku: Gelový podpalovač

Registrační číslo látky: odpadá

Další názvy látky: odpadá

Použití látky nebo přípravku: do vařičů, fondue, k podpalování

Identifikace společnosti nebo podniku:

Obchodní firma a právní forma: Severochema, družstvo pro chemickou výrobu, Liberec

Sídlo: Vilová 333/2, 46171 Liberec, Česká republika IČO: 00029220

Telefon: 485341911 Fax: 485151291 e-mail: mockova@severochema.cz

Telefonní číslo pro naléhavé situace: Klinika nemocí z povolání. Toxikologické informační středisko (TIS)
Na Bojišti 1, 12802 Praha 2, tel. nepřetržitě 224919293 či 224915402

2. Identifikace nebezpečnosti

Výrobek je klasifikován jako nebezpečný dle směrnice 67/548/EHS či/a 1999/45/ES.

Klasifikace látky/přípravku:

- klasifikace: vysoce hořlavý

- R-věty: R11 Vysoce hořlavý

Nežádavější nepříznivé fyzikální chemické účinky při používání látky/přípravku:

Přípravek je hořlavou kapalinou I. třídy nebezpečnosti.

Nežádavější nepříznivé účinky na lidské zdraví při používání látky/přípravku:

Místně působí slabě dráždivě na sliznice, oči a pokožku, kterou odmašťuje. Páry působí narkoticky, v závislosti na koncentraci a době expozice. Při požití dochází v závislosti na množství k opilosti, bezvědomí až otravě s následkem smrti. Příznakem otravy je pocit opilosti provázený bolestmi hlavy, pocitem zvýšené teploty, tlaku v očích (i žaludeční krajině), objevuje se únava, ospalost, v krajním případě bezvědomí. Při delším působení může dojít k poškození vnitřních orgánů.

Nežádavější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky/přípravku:

Není známo.

Symptomy vztahující se k použití a možnému nevhodnému použití látky/přípravku:

Použití, které není v souladu s návodem k použití a údaji v tomto bezpečnostním listu.

Další údaje: -

3. Složení / informace o složkách

Nebezpečné složky: (znění R vět je uvedeno v kapitole 16):

chemický název	obsah (%)	registrační číslo	č.CAS	č.ES	výstražné symboly, R-věty
ethanol	> 70		64-17-5	200-578-6	F, R11

4. Pokyny pro první pomoc

Všeobecné pokyny:

Okamžitá lékařská pomoc není nutná. Projeví-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností uvědomte lékaře a poskytněte mu informace z tohoto bezpečnostního listu. Při nebezpečí ztráty vědomí umístěte postiženého do stabilizované polohy a dbejte na průchodnost dýchacích cest.

Expozice vdechováním:

Přeneste postiženého na čerstvý vzduch. V případě, že postižený nedýchá, zaveďte umělé dýchání. Přivolejte lékaře.

Expozice stykem s kůží:

Kůži důkladně omyjte vodou a mýdlem, odstraňte potřísněný oděv. Po umytí ošetřete pokožku vhodným reparačním krémem, není-li patrné zřetelné podráždění kůže.

Expozice stykem s okem:

Oči okamžitě a důkladně vyplachujte velkým množstvím vlažné čisté vody nejméně 15 minut při násilím otevřených víčkách. Má-li postižený kontaktní čočky – je třeba je nejprve odstranit.

Expozice požitím:

Při požití vypláchněte ústa vodou a pokud postižený nedýchá, zaveďte umělé dýchání. Je-li postižený při vědomí, dejte mu pít vodu. Ve vážnějších případech zajistěte lékařskou pomoc.

Další údaje: -

5. Opatření pro hašení požáru

Vhodná hasiva: tříštěný vodní proud, prášek, speciální pěna, CO₂ (sněhový)

Hasiva, která z bezpečnostních důvodů nelze použít: přímý vodní proud

Zvláštní nebezpečí: páry tvoří se vzduchem výbušnou směs, při hoření se může uvolňovat oxid uhelnatý

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: požární ochranný oblek (použití jen mimo nebezpečnou zónu), oblek proti sálavému teplu nebo tepelně ochranný oblek, v nebezpečné zóně izolační dýchací přístroj

Další údaje: -

6. Opatření v případě náhodného úniku

Preventivní opatření pro ochranu osob:

Pro únik ze zamořeného prostoru použijte masku s filtrem proti organickým plynům a parám. Zákaz kouření. Odstraňte zdroje vznícení. Vykažte z místa všechny osoby, které se nepodílejí na záchranných pracích. Používejte ochranné pomůcky. Zdržujte se pokud možno na návětrné straně. Postupujte podle pokynů obsažených v bodech č. 7, 8 a 13.

Preventivní opatření pro ochranu životního prostředí:

Zabraňte průniku do kanalizace, vody a půdy. Při průniku do vody informujte uživatele a zastavte její používání. Při rozsáhlejší kontaminaci zajistěte sanační práce ve spolupráci s příslušným OÚ, referátem životního prostředí či příslušným inspektorátem ČIŽP.

Čistící metody:

Podle situace látku bezpečně odčerpejte, zbytky adsorbujte do inertního adsorbentu a v uzavřených nádobách odvezte k likvidaci firmě oprávněně ve smyslu příslušného zákona. Malá množství lze odstranit nasákovým materiálem (setřít hadrem) a ten pak odpovídajícím způsobem zlikvidovat či vyprat.

Další údaje: -

7. Zacházení a skladování

Zacházení:

Pro přepravu, skladování a manipulaci platí ČSN 65 0201. Při manipulaci nejíst, nepít a nekouřit. Chraňte se proti zasažení očí a před nadýcháním. Odmaštěnou pokožku je vhodné ošetřit reparačním krémem. Při manipulaci je třeba dbát všech protipožárních opatření. Při práci používejte osobní ochranné pracovní pomůcky uvedené v bodu č. 8.

Skladování:

Pro skladování platí ČSN 65 0201. Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - zákaz kouření a používání otevřeného ohně a světla. Chraňte před statickou elektřinou. Používejte předepsaná zařízení. Skladujte v originálních obalech v poloze uzávěrem nahoru v suchých a krytých skladech při teplotách 5 až 25 °C, chráněných před povětrnostními vlivy a přímým slunečním zářením.

Specifická použití: -

8. Omezování expozice / osobní ochranné pomůcky

Limitní hodnoty expozice:

Látka :	PEL (mg.m ⁻³)	NPK-P (mg.m ⁻³)	Fakt. přep. na ppm	Poznámka :
ethanol	1000	3000	0,532	

DNEL: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

PNEC: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Sledovací postupy: metody uvedené v manuálu: NIOSH Manual of Analytical Methods (např. www.osha.gov), dále bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Omezování expozice: větrání, místní odsávání, při překročení PEL (popř. NPK-P) použít prostředky k ochraně dýchacích cest

Omezování expozice pracovníků (osobní ochranné pomůcky):

- ochrana dýchacích cest:

při vyšších koncentracích (při překročení PEL) maska s filtrem proti organickým parám

- ochrana očí:

ochranné brýle

- ochrana rukou:

ochranné rukavice odolné chemickým vlivům

- ochrana kůže:

ochranný pracovní oděv

Omezování expozice životního prostředí: viz kap. 6, dále bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Další údaje: -

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

Obecné informace:

Skupenství (při 20 °C):	viskozni kapalina - gel
Barva:	bezbarvá
Zápach (vůně):	charakteristický alkoholový (po denaturaci)

Informace důležité z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí:

Hodnota pH (při 20 °C):	neuvádí se
Bod (rozmezí bodu) tání (°C):	- 114,1 (pro ethanol)
Bod (rozmezí bodu) varu (°C):	78,3 (pro ethanol)
Bod vzplanutí (°C):	18,5
Bod hoření (°C):	20,0
Teplota vznícení (°C):	420
Samozápalnost:	nepředpokládá se
Meze výbušnosti - horní mez (% obj.):	20,5 (pro ethanol)
- dolní mez (% obj.):	3,9 (pro ethanol)
Oxidační vlastnosti:	nemá
Tenze par (při 20 °C):	5,6 kPa (pro ethanol)
Relativní hustota (při 20 °C):	0,820 – 0,880 g.cm ⁻³
Rozpusťnost (při 20 °C) - ve vodě:	neomezená
- v tucích:	neuvádí se
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: [log.Pow]	- 0,31 (pro ethanol)
Viskozita par při 100 °C [Pa.s]	109. 10 ⁻⁷ (pro ethanol)
Hustota par: (vzduch = 1)	1,6 (pro ethanol)
Rychlost odpařování:	neuvádí se
Další informace:	
Mezní experimentální bezpečná spára (mm):	0,875 (pro ethanol)
Maximální výbušový tlak (MPa)	0,618
Maximální nárůst tlaku (Mpa.s ⁻¹)	15,7
Obsah organických rozpouštědel vyjádřený hmotnostním zlomkem:	0,70 – 0,81 kg/kg
Obsah celkového organického uhlíku (v organickém rozpouštědle):	0,52 kg/kg
Obsah netěkavých látek vyjádřený objemovým %:	15 - 25 %
Třída nebezpečnosti:	I.
Teplotní třída:	T2
Výhřevnost [MJ/kg]:	26,9 (ethanol)
Skupina výbušnosti:	II.B (ethanol)

10. Stálost a reaktivita

Podmínky, za nichž je výrobek stabilní: za normálních podmínek, viz též kap. 7

Podmínky, kterým je třeba zabránit: vytvoření koncentrace v mezích výbušnosti, přítomnost zdrojů vznícení, vysoká teplota

Materiály, kterých je třeba se vyvarovat: oxidační činidla, peroxidy, anhydridy, alkalické kovy, kyseliny, chloridy

Nebezpečné produkty rozkladu: za normálních podmínek žádné, při hoření může vznikat oxid uhelnatý, reakcí s alkalickými kovy vodík.

Další údaje: -

11. Toxikologické informace

Údaje nebyly pro přípravek zjišťovány, údaje o možném účinku přípravku vycházejí ze znalosti účinků jednotlivých složek.

Toxikokinetika, metabolismus a distribuce: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Akutní toxicita přípravku	- LD ₅₀ , orálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	netestováno
	- LD ₅₀ , dermálně, potkan nebo králik (mg.kg ⁻¹):	netestováno
	- LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro plyny a páry (mg.l ⁻¹ /10 hod):	netestováno
	- LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice (ppm/4 hod):	netestováno
Akutní toxicita látky	- LD ₅₀ , orálně, potkan (mg.kg ⁻¹) pro ethanol:	min. 7060
	- LD ₅₀ , dermálně, potkan nebo králik (mg.kg ⁻¹) pro ethanol:	6300
	- LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro plyny a páry (mg.l ⁻¹ /10 hod) pro ethanol:	37600
	- LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice (ppm/4 hod):	netestováno
Akutní dráždivost oční a kožní:	kožní (králik): 20mg/24hod – MOD (střední), 400mg – MLD (slabá)	
	oční (králik): 100mg/4s – MOD (střední), 500mg – SEV (silná)	
Žíravost:	přípravek není žíravý	

<i>Toxicita po opakovaných dávkách:</i>	dlouhodobé a chronické účinky – poškození jater
<i>Senzibilizace:</i>	nepředpokládá se/složky nesenzibilizují
<i>Karcinogenita:</i>	netestováno
<i>Mutagenita:</i>	netestováno
<i>Toxicita pro reprodukci:</i>	netestováno
<i>Zkušenosti u člověka:</i>	vstřebává se sliznicemi, páry působí narkoticky (dále viz kap.3)
<i>Další údaje:</i> -	

12. Ekologické informace

Údaje nebyly pro přípravek zjišťovány, údaje o možném účinku přípravku vycházejí ze znalosti účinků jednotlivých složek.
Ekotoxicita: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

<i>Akutní toxicita přípravku pro vodní organismy</i>	- LC_{50} , 96 hod., ryby ($mg.l^{-1}$):	netestováno
	- EC_{50} , 48 hod., dafnie ($mg.l^{-1}$):	netestováno
	- IC_{50} , 72 hod., řasy ($mg.l^{-1}$):	netestováno
<i>Akutní toxicita látky pro vodní organismy</i>	- LC_{50} , 96 hod., ryby ($mg.l^{-1}$):	
	1040 (<i>Leponis macrochirus</i>), 1520 (<i>Cyprinus carpio</i>), 1030 – 14200 (<i>Pimephales promelas</i>)	
	- EC_{50} , 48 hod., dafnie ($mg.l^{-1}$):	9248
<i>Mobilita:</i>	bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES	
<i>Persistence a rozložitelnost:</i>	biologicky odbouratelný	
<i>CHSK pro ethanol:</i>	2,08 mg O_2 / mg	
<i>BSK₅ pro ethanol:</i>	1,28 mg O_2 / mg	
<i>Bioakumulační potenciál:</i>	není známo	
<i>Jiné nepříznivé účinky:</i> -		
<i>Další údaje:</i>	- mez škodlivosti – <i>Daphnia</i>	7800 $mg.l^{-1}$
	- mez toxicity – <i>Pseudomonas putida</i>	6500 $mg.l^{-1}$

13. Pokyny pro odstraňování

Způsoby zneškodňování látky: spalování v zařízení ke zneškodnění nebezpečného odpadu povoleném ve smyslu příslušného zákona (spalovně nebezpečných odpadů)

Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu: obal vyprázdněte a odevzdejte do sběru jako tříděný odpad

Další údaje: Na základě platných předpisů je přípravek v případě, že se stane odpadem, klasifikován pod číslem katalogu odpadů 070799.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění zákona 188/2004 Sb. a pozdějších a souvisejících předpisů.

14. Informace pro přepravu

Pozemní přeprava

ADR/RID: Číslo UN: 1170 Třída nebezpečnosti: 3 Identifikační číslo nebezpečnosti: 33
Obalová skupina: II Vzor nálepky, č.: 3 Poznámka: -

Další údaje: Výrobky se dopravují v běžných, krytých a čistých dopravních prostředcích v poloze nastojato tj. uzávěrem nahoru, chráněny před povětrnostními vlivy, přímým sluncem, nárazy a pády.

15. Informace o předpisech

Posouzení chemické bezpečnosti: bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES

Značení výrobku:

- výstražné symboly:	F	
- R-věty:	R11	Vysoce hořlavý
- S-věty:	S2	Uchovávejte mimo dosah dětí
	S7	Uchovávejte obal těsně uzavřený
	S16	Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - Zákaz kouření
	S46	Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení
- další značení:	hmataelná výstraha pro nevidomé	
- obsahuje:	ethanol	

Specifická ustanovení, týkající se ochrany osob a životního prostředí: nejsou

Na látku/přípravek se mimo jiné vztahují následující české právní předpisy:

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., 125/2005 Sb. a 345/2005 Sb. a ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.
 Vyhláška č. 221/2004 Sb., ve znění vyhlášky č. 284/2006 Sb., kterou se stanoví seznamy nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, jejichž uvádění na trh je zakázáno nebo jejich uvádění na trh, do oběhu nebo používání je omezeno ve znění vyhlášky č. 109/2005 v platném znění
 Vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků ve znění vyhlášky č. 369/2005 Sb. v platném znění
 Vyhláška č. 234/2004 Sb., o možném použití alternativního nebo jiného odlišného názvu nebezpečné chemické látky v označení nebezpečného chemického přípravku a udělování výjimek na balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
 Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění zákona 274/2003 Sb. a pozdějších a souvisejících předpisů.
 Zákon č. 301/2004 Sb., o drahách ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.
 Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě a vyhláška č. 64/1987 Sb., o evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) ve znění pozdějších a souvisejících předpisů a sdělení.
 Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech ve znění zákona 94/2004 Sb. a pozdějších a souvisejících předpisů.
 Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce v platném znění a ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.
 Zákon č. 61/1997 Sb. o lihu ve znění pozdějších a souvisejících předpisů
 Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci ve znění nařízení vlády 532/2002 Sb. a pozdějších a souvisejících předpisů.
 Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a ... v platném znění.

Na látku/přípravek se mimo jiné vztahují následující předpisy EU:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1907/2006/ES v platném znění.
 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 273/2004/ES, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursorsy drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi, v platném znění.
 Nařízení Rady č. 111/2005/ES, o prekursorech drog, v platném znění.
 Směrnice Rady č. 76/769/EHS o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se omezení uvádění na trh a používání některých nebezpečných látek a přípravků v platném znění.
 Směrnice EP a Rady 2006/12/ES o odpadech, v platném znění.
 Směrnice Rady 1991/689/EHS o nebezpečných odpadech, v platném znění.

16. Další informace

Znění R vět uvedených v BL:

R11 Vysoce hořlavý

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu našich vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s předpisy platnými ke dni poslední revize. Bude doplňován v souvislosti s postupem plnění nařízení 1907/2006/ES a údaji dodavatelů. Informace a doporučení byly sestaveny dle našich poznatků, dle poznatků našich dodavatelů, na základě testů provedených specializovanými institucemi a s využitím výsledků publikovaných v odborné literatuře. Přesto údaje nemusí být zcela vyčerpávající. Údaje zde obsažené nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci. Údaje nejsou jakostní specifikací výrobku.

Zdroje nejdůležitějších údajů použitých při sestavování bezpečnostního listu: databáze IUCLID, BL dodavatelů

Provedené změny v kapitole:	Obsah změn:
Celý BL	úprava dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Tento BL nahrazuje předešlé verze, které tímto pozbývají platnosti.